

“Sense les diputacions no existirien molts municipis”

GERMÁN CABALLERO

El senador Julio de España va presidir la Diputació d'Alacant del 1995 al 2003 i les Corts valencianes del 2003 al 2007. Gran amant dels bous, defensa a peu i a cavall les corporacions provincials.

Què fa una diputació, senyor De España?

—A l'economia domèstica, quan hom pateix estretors, de seguida pensa a fer-hi restriccions: les vacances, l'oci... Quan això passa a l'economia nacional, sovint caiem en el desconeixement i pensem en estructures administratives que són bàsiques i fonamentals. Tanmateix, cal respectar el temps: ningú no naix el 1812 i sobreviu vora dos segles perquè sí. La distribució provincial va fer-se vint anys després, però, siga com siga, les diputacions tenen la seua raó de ser, no són prescindibles. Ara bé, pots deixar de dir-ne així i convertir-les en un

aparell administratiu burocràtic i tècnic que preste servei a qui, per manca de mitjans, no en pot gaudir.

—Quins serveis?

—Econòmics i urbanístics, passant per les infraestructures o la recollida del fem. Penseu en les comunicacions a les zones de muntanya, per exemple. Les funcions de les diputacions naixen de la necessitat de desllorigar l'envitricoll que dibuixa el mapa territorial. La Diputació d'Alacant disposa de més de cent quilòmetres de carreteres d'interior. Les conselleries acostumen a coordinar les infraestructures entre els municipis grans i mitjans, però difícilment podrien atendre el territori

sencer. Les diputacions garanteixen la cohesió del territori; si no hi foren, no existirien molts municipis. A Alacant i València desapareixerien algunes poblacions, però penseu en Castella-Lleó, on la dispersió de població és encara més gran. Un ajuntament de menys de 10.000 habitants no pot assumir tot sol l'existència d'un secretari, d'un urbanista... Haurien de recórrer a la iniciativa privada.

—I no se'n podria fer càrrec el govern autonòmic, de tot plegat?

—No. No tenen un aparell administratiu prou gran. És perfectament definit fins on ha d'arribar la Generalitat i fins on arriben les diputacions. En tot cas, sí que caldria coordinar les responsabilitats de cadascú, perquè els municipis sovint es troben obligats a pagar despeses que els són alienes. Penseu en el sistema de detecció i prevenció d'incendis, si no: només en té la ciutat d'Alacant, a tota la província. D'una altra banda, això sí, hauríem d'evitar duplicitats, com ara el patrocini turístic.

—Ara que les administracions autonòmiques miren d'aprimar-se una mica, no és el moment que les diputacions facen igual?

—És clar que sí. S'ha abusat de la bonança dels darrers anys, no en tinc dubte. Darrerament, algunes diputacions s'han convertit en reductes de poder, han comprat voluntats a través de la concessió de càrrecs, i cal posar-hi fi. Els polítics hi som per a servir el ciutadà, no per a projectar-nos individualment. Hem de ser estrictes: ens hem de preocupar molt menys de la nostra promoció política i molt més de la funció que exerceix l'administració que governem.

—Quan llegiu que l'ex-president de la Diputació d'Alacant, José Joaquín Ripoll, treballava amb una vuitantena d'assessors, us sembla una xifra excessiva?

—M'agrada ben poc jutjar les persones que ocupen els càrrecs que jo vaig ocupar. Jo ja vaig tenir-hi la meua etapa; he de ser respectuós.

—I vós, quants assessors teníeu?

—No ho recorde bé, però sé que pagava una tercera part de la quantitat que ha pagat qui em va substituir [Ripoll].

GERMÁN CABALLERO

De España crítica qui "ha comprat voluntats a través de la concessió de càrrecs". "Hi som per a servir el ciutadà, no per a projectar-nos."

—La nova presidenta de la Diputació, Luisa Pastor, en tindria prou amb la meitat d'assessors que Ripoll?

—És ella, que ho ha de decidir. Cal ser més respectuós amb qui acaba d'arribar que no amb qui se n'acaba d'anar.

—Com a president de les Corts valencianes que heu estat, teniu una visió privilegiada de la relació entre la Generalitat i les diputacions. Aquestes n'esdevenen un contrapoder? A Galícia això ha estat un costum.

—Els pioners, en aquest sentit, van ser els catalans. Hom va pretendre suprimir-les perquè no compartien les directrius del govern. El fet més trist, però, és que no parlem de la utilitat i del benefici per al ciutadà, sinó de si ens són molestes o no. Estructurem-les de manera que la sintonia siga necessària, i no per a tenir un poder omnímode. En ocasions, per les ganes que tens de fer coses, ultrapasses fronteres. Ho fas per bé, però cal definir-ho millor tot plegat, coordinar-nos més bé. Per a fer una obra tan considerable com l'Auditori d'Alacant, la Diputació ha de saber coordinar-se amb el govern autònom. N'he viscudes de tots colors: en un municipi [Sant Vicent del Raspeig] vaig fer un parc meravellós, anomenat

Lo Torrent, que els representants de l'ajuntament —d'un altre partit— van inaugurar cinc minuts abans que jo arribara.

—De fet, hi ha la percepció que reben més fons provincials els consistoris que hi són afins, políticament.

—No és cert. Parleu amb l'alcalde de Benferri, que és del PSOE. O amb l'ex-alcalde de Sant Miquel de les Salines, que era d'Esquerra Unida. Jo feia política d'una altra manera: jo parlava directament amb els alcaldes, hi arribava a acords pels quals rebien diners segons els vots i la representació que cada partit havia aconseguit.

—Malgrat el pressupost inferior, les diputacions d'Alacant i Castelló tenen més pes que no la de València, pel fet que aquesta acull la Generalitat?

—No. Les diputacions tenen prou pes per tot allò per a què són útils. Som les persones, que actuem d'una manera diferent. Passa que els periodistes confonen el protagonisme polític de la notícia amb l'obligació de la feina que tenim encomanada. Per als periodistes és notícia que un home mossegue un gos, no a l'inrevés. Només converteixen en notícia les divergències o les dissonàncies. Ja puc entendre que resulta més rendible, però això no és

útil ni forma part de la nostra obligació com a governants.

—**Les diputacions aguditzen o temperen les crítiques habituals al centralisme de la capital autonòmica?**

—La diputació és percebuda com una institució propera al ciutadà. La rivalitat, però, sempre hi serà; l'enveja és un defecte natural de la persona, no és evitable.

—**Parlàveu adés de l'ús de les diputacions com a eines de promoció de segons quins polítics. Si aleshores no haguera presidit la Diputació, Ripoll hauria renovat el 2008 la presidència del PP provincial? Sobre més de 1.200 delegats, va imposar-se de només cinc vots a Manuel Pérez Fenoll...**

—És obvi que el finançament de molts municipis depèn de la Diputació i que, en aquell cas, això va esdevenir decisiu. Presidir-la et permet que alguna gent s'hi senta molt propera: la seua feina com a alcalde depèn dels diners que rep.

—**Sí que hi ha una discriminació depenent de qui governa cada municipi, doncs, ni que siga del mateix partit.**

—Jo no dic que n'hi haja, només dic que n'hi pot haver. Però no sols per part del president, sinó també pel caràcter de l'alcalde: per la capacitat de diàleg, pel tracte que rep... N'hi ha que han canviat de partit —a la feina, a la família...— complaguts per l'atenció rebuda! Com a la vida en general, tenim més bona relació amb els uns o amb els altres.

—**La demarcació d'Alacant és molt i molt diversa. No seria més pràctica una administració comarcal que, per comptes de les diputacions, aportara respostes concretes a cada realitat?**

—D'una banda, es diu que les diputacions no calen, i d'una altra, que fem petites diputacions adaptades a cada comarca. Al rerefons d'això hi ha obsessions absurdes. Conec molt bé la província d'Alacant i és cert que, culturalment, lingüísticament i industrialment, hi ha diferències importants. La zona muntanyenca —Alcoi, Banyeres i, a la província de València, la d'Ontinyent— presenta un desen-

“Hauríem d'evitar duplicitats, com ara el patrocini turístic”

volupament que té molt a veure amb el català. Hi ha sinergies culturals, industrials... I socials. Vaig treballar cinc anys a l'hospital d'Alcoi i sé prou bé que és una societat amb molta personalitat. De la mateixa manera que a la Marina Alta no viuen ni s'expressen com al Baix Segura. Ara bé, jo me'n sent ben orgullós, d'aquesta diversitat: som diferents, no distints. Com a president de la Diputació, un dia van convidar-me al Puerto de Santa María [Cadis], i no en sabia els motius: resulta que el 40% de la gent d'allà és d'origen alacantí! Els pescadors de Calp, Benidorm i la Vila Joiosa s'hi van establir, els anys 60. Ma mare és murciana i mon pare de Xixona. Hem de tornar cap enrere i relacionar-nos com a l'època de la noblesa, els cosins amb els cosins? És un contrasentit: qui parla d'acceptar la immigració vol separar-nos segons l'arrel cultural, com també n'hi ha que defensen els drets dels animals i l'avortament a 16 anys, alhora.

—**El candidat del PSOE a la presidència espanyola, Alfredo Pérez Rubalcaba, ha proposat d'estudiar una reforma de les diputacions.**

—Em preocupa. L'únic objectiu de Rubalcaba és canviar les directrius de la intenció de vot expressada a les eleccions autonòmiques i municipals, per tal que el seu partit continue governant.

—**Rubalcaba no hauria proposat això, en el cas que els resultats del 22M hagueren estat òptims per als socialistes?**

—Molt probablement, no.

“Algunes diputacions s'han convertit en reductes de poder”

—**Un socialista ara suspès de militància, Antoni Asunción, també demana la supressió de les diputacions. I en va presidir una, la de València...**

—Ignore què pot pensar Asunción, però no ho entendria gens. Com tampoc no entenc que Jordi Sevilla haja proposat un traçat de mercaderies que margina els alacantins. Què hi farem?

—**I Jorge Alarte suggereix que les diputacions tan sols coordinen els municipis de menys de 5.000 habitants.**

—Tot plegat són intents de guanyar protagonisme i de fer veure que plantegen iniciatives innovadores de participació. Alarte hauria d'explicar què ha fet el seu partit, en aquest temps. És molt senzill de torejar des de les grades, però cal fer-ho a l'arena. No és igual fer pa que sembrar blat. Alarte ha arribat massa prompte a un càrrec de molta responsabilitat, li cal un grau de maduresa que no té. N'hi ha que viuen obsessionats a desfer un passat —com en el cas de la bandera d'Espanya, que alguns lliguen al franquisme, tot i procedir dels reis catòlics—, que han de conèixer molt més bé les nostres arrels... És que les diputacions gairebé tenen a veure amb Pepe Botella, el germà de Napoleó! Pots dir-ne com vulgues, però són molt útils al desenvolupament del territori.

—**Descarteu que Mariano Rajoy faça res en aquest sentit, entenc.**

—No les farà desaparèixer, però potser en delimitarà les competències i mirarà d'estalviar despeses, en benefici dels fons de l'estat. Cal evitar-hi els caciquismes i les actuacions inadequades.

—**També es parla molt de reformar el Senat, del qual sou membre per designació territorial. Quina modificació urgeix més, aquesta o la de les diputacions?**

—Cadascuna al seu lloc. El Senat també és analitzat de manera pobra, tot i ser una cambra de maduresa. Independentment, si no omplim la nevera cada dia, no menjarem. Ni diputacions ni Senat ni res: cal generar ocupació com més prompte millor, dinamitzar l'economia.

Victor Maceda